

lisalmen viheraluejärjestelmän uusiminen

Asukastilaisuus

Aika: TI 20.8.2024 klo 17.00–19.00

Paikka: Luma-keskus

Paikalla kaupungilta:

Hannele Kelavuori	lisalmen kaupunki
Jyrki Könttä	lisalmen kaupunki
Petri Himanen	lisalmen kaupunki
Anna Ruippo	lisalmen kaupunki

Konsultilta:

Riikka Nousiainen	Nomaji maisema-arkkitehdit Oy
Kaisla Rahkola	Nomaji maisema-arkkitehdit Oy
Hanna Tuovila	Nomaji maisema-arkkitehdit Oy

Asukkaita 9 hlöä

1 Keskustelu esityksen jälkeen

- Yksi asukkaista totesi, että työ ohjaa tulevien kaavojen tekemistä.
- Kysyttiin, ottaako työ kantaa esim. rankkasadetilanteiden käsittelyyn. Jyrki Könttä kertoi hulevesiohjelmasta, joka on strateginen työkalu myös kaavoituksen pohjaksi.
- Yksi asukas totesi myös, että viheralueet estävät kuumuutta ja kasvillisuudella on myös melua ehkäisevä vaikutus.
- Yksi asukkaista totesi, että joskus isot puut rannoilla saattavat olla turvallisuusriski.

2 Keskustelua ryhmissä

- Jakauduttiin osa-aluekohtaisiin työpajoihin.
- Osa-alueittain kartoilta kootut kommentit:

→ Osa-alue 1 Keskusta-Luuniemi

- "Piknik" pöytä/tuolit rantareiteille
- Rannoilla tulvahallinnan keinoja(?)
- Rantakadun maisema auki järvelle. Isot puut pois! Taloista ei näy järveä. (ks. kartta)
- Venelaituri Virrankioskille
- Isompia puita pois Virranrannasta > näkymät kerrostaloista. Virrankioskilta yksi iso puu pois!
- Järvi näkyviin (Virran pohjoisranta avoin) (ks. kartta)
- Rautatiesillalta asemalle puiden harvennus > junasta näkymä järvimaisemaan x x x
- Kankaan liikuntapuisto, Mäntyrinne > liian tiheä "mäntyseinä" > toisaalta puusto myös sitoo rinnettä eroosiolta ja vähentää melua
- Ilvolankadun kivien tilalle "viheristutusta" (näköeste, meteli, kuumuus) Puiden istutus.
- Suosittu oikaisureitti kaupungin suuntaan (Päärretty Pitkälähden pohjukkaan, ks. kartta)
- Puron alkuosa vesakoitunut umpeen (Pitkälähden pohjukan lähellä. ks. kartta)
- Pitkälähden poukama Sorsat, joutsenet yms hienoja kevään ja kesän aikana
- Rantojen raivaus! Puuston poistoja!
- Oja auki, venereitti (Luuniemen ja keskustan välinen kannas ks. kartta)
- Vaarallinen risteys (Kirkonsalmentien risteys rantaan menevän kevyen liikenteen väykän kanssa, ks. kartta)
- Luuniemen itäranta rupeaa kasvamaan umpeen
- Luuniemi on onkikilpailujen pitopaikka > rantojen siisteys, ei pusikkoa koko matkalla
- Vaikea pitää kaupungin yllä jos kaikki ranta-alueet pyritään pitämään julkisessa omistuksessa ja käytössä
- Otavankadun lintupopulaatio, ilmeisesti tykätty asia

→ Osa-alue 2 Paloisjärven ja Kangaslammen ympäristö

- Kangaslammen ulkoilureitti kasvanut puiden sisään: lampea ei näy. (ks. kartta)
- Sankarniemen muistomerkin takaa maisema auki järvelle (ennen vanhaan maisema ollut avoin)
- Jalankulkuyhteys?? Betoniportaot vaarallinen "ei talvi huolto" (Lypsiniemi, ks. kartta)
- Isompia puita pois Virranrannasta > näkymät kerrostaloista, Virrankioskilta yksi iso puu pois!
- Hyvältä vaikuttava ratkaisu > reitin vaihteleva sijainti (välillä rannassa, välillä katuverkolla, viitataan ilmeisesti Paloisjärveä kiertävään reittiin)

→ Osa-alue 3 Parkatti-Suurisuo

- Mitä vanhalle sairaalalle tapahtuu? Kevyen liikenteen yhteys hyvä Tirisenkallion suuntaan

- Piirretty nuoli "Ongelma päästä täältä" (Pihlajaharjusta työpaikka-alueen suuntaan, ks. kartta)
- "hyvä pyöräyhteys" (Parkatin teollisuusalueen länsipuolitse ks. kartta)

- Osa-alue 4 Kirkonsalmi-Mansikkaniemi
  - Mansikkaniemeen historia-aiheinen frisbeegolfrata, "Sandels-reitti"
  - Mansikkaniemen leikkipaikat <3 ja metsät <3
  - Ranta Pappilan ranta toivottaisiin säilyvän viheralueena (Jorma Ryhänen)
  - Ehdotetun virkistysreitit tulisi kulkea Kirkonsalmen kohdalla eri kohdassa kuin mitä karttaan piirretty, ks. kartta A3 Virkistysyhteydet
  - Pänninsaari saisi olla mukana viheraluejärjestelmässä
    - Saaresta saisi kehitettyä asukkaille hienon virkistyskohteen luontopolkuineen, veneysteys esim. Pertunrannasta
  - Pusikoituneita rantoja liikaa lisälnessä, erityisesti Rantakadun kohta Satamasta Haukiniemelle
  - lisällemme tärkeitä viheralueita: Luuniemi, Mansikkaniemi, keskustan puistoakselit
  - Järvien käyttö hiihtolatuina tärkeää

- Osa-alue 5 Kiviranta-Venakkoniemi - Peltosalmi
  - Yleisesti lisälmen rannat
  - Peltosalmen liikuntapuisto, ilmeisesti tykätty

- Osa-alue 6 Jordan-Pihlajaharju-Poskilampi
  - Alikulku käyttöön (ks. kartta)
  - Suurisuo tulvivaa aluetta puuston poistamisen jälkeen
  - Poskilammen ympäri reitti hyvä idea
  - Kevyen liikenteen väylä puuttuu (Pihlajaharjun koillispuolella, Sonkajärventien varresta ks. kartta)

- Osa-alue 7 Paloisvuori-Saunalahti-Ahmo
  - Kasvillisuus (Kangaslampi, ks. kartta)
  - Uimapaikka <3 (Kyllikinranta, ks. kartta)
  - Puustoa tien päällä + huono talvikunnossapito, ilmeisesti Koivuniemessä
  - Yksit. ylläpitämä latulenkki (Pitkälampi, ks. kartta)
  - Jään käyttö talvella
  - Poskilammen eteläpuoli, kevari huonossa kunnossa, paljon hiihtäjiä

  - Retkiluistelurata ollut sataman edessä

- Hajua keväisin? (Poskilammen eteläkärki, ks. kartta)
- Osa-alue 8 Ohenmäki
  - Hyvät laavut, Ohenmäki
  - Hyvät ladut, Ohenmäki

3 Keskustelua ryhmätyön jälkeen

- Rantojen käsittely oli keskeisiä keskustelunaiheita. Yksimielisesti todettiin järvien olevan lisälmen merkittävimpiä viihtyisyys- ja vetovoimatekijöitä. Rannoilta avautuvien näkymien merkitystä sekä rantojen siisteyttä pidettiin tärkeinä.
- Tuotiin esiin vesireittien merkitys mm. matkailulle. Esim. Kirkonsalmen Pänninsaari mainittiin kiinnostavana potentiaalisena virkistyskohteena, keskusteltiin mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä seurakunnan kanssa.
- Keskustelussa nousi esiin myös näkymät järveltä kaupungin suuntaan, myös veneilijöille ja mahdollisille risteilyturisteille tulisi olla avoimia näkymiä.
- Retkiluistelurataa testattiin viime talvena ensimmäisen kerran, mutta käyttäjiä ei ollut ilmeisesti ihan niin paljon kuin odotettiin.
- Paloisjärven ympäri kulkevalla reitillä kevyen liikenteen järven ylitys E63 tien kohdalla koettiin vaaralliseksi.